

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

172. An Sacerdos existens in peccato mortali si voluntariè non confessus celebret, teneatur quam primum onfiteri? Ex quo infertur, quod Sacerdos, qui sui peccati vincibiliter oblitus celebrat, non ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

docet Averſa de Sacram. Euchar. q. 8. ſect. 7. quia, ſi hæc eſſet admittenda, ad nihil obligaret ſupradictum præceptum Concilij : nam talis Sacerdos ante aliam celebrationem neceſſariò jure divino tenetur confiteri, propter ſcientiam peccati mortalis; ergo, ſi hæc explicatio eſſet vera, ad nihil obligaret ſupradictum præceptum : ergo falſa eſt explicatio. Tum, quia, ſi talis Sacerdos, v. g. celebraret, & confiteretur poſt ſex menſes, vel annum, ſecundùm hunc Doctorem adimpleret præceptum Concilij; ſed hoc videtur abſurdum : ergo neceſſariò dicendum eſt, quòd ſub præcepto talis Sacerdos tenetur confiteri, non immediatè, nec eodem die, ſed non differendo per longum tempus Confessionem. Unde rejciendus venit Garcias, qui in Summa Theol. mor. tract. 3. diſſicult. 5. dubi. 1. punct. 7. num. 8. aſſerit, me hæc ſententiam docere : nam in locis, quos ipſe adducit, illam non doceo : & ref. 54. tr. 14. p. 5. ubi adduco Granadum, non loquitur iſte de hoc caſu, ut legitibus patebit. Idem dicendum eſt de Pellizzario ubi infra.

2. Itaque alij aſſerunt, hoc remittendum eſſe arbitrio boni viri. Ita docet Cardinalis de Lugo de Sacrament. Euchar. diſp. 14. ſect. 7. qui num. 161. me nominatim impugnat, qui docuit, illud verbum, quamprimùm, intelligendum eſſe, intra triduum. Sed ego non recedo à ſententia, quam docui, & quam noviffimè docet doctiffimus Theologia Profefſor in inclyta Lovaniënſi Academia, Joannes Uviger, de Sacram. in 3. p. D. Thoma, q. 80. art. 5. dub. 2. ubi ſic ait : [Petet aliquis, intra quod tempus confiteri oporteat, ut quamprimùm dicatur confiteri : Reſpondetur, ſatis probabiliter à nonnullis ſic id exponi, ut dicatur quamprimùm confiteri, ſi ſaltem intra triduum confitetur ; ita enim leges, & Iuriſperiti ſentiunt, id fieri quamprimùm, aut ex incontinenti, quòd intra triduum fit.] Ita ille. Et abſolute noſtram ſententiam tenet Reverendiſſimus Sacri Palatii Apoſtolicæ Magiſter, Vincentius Candidus, tom. 3. diſquiſ. 2. art. 22. dub. 56. ſic aſſerens. [Mihi placet media, & benigna expoſitio, & intelligentia Coninch de Sacram. diſp. 23. dub. 2. n. 3. Quamprimùm, id eſt, intra triduum. Quia, quòd intra triduum fit, dicitur fieri quamprimùm, & incontinenter. Ita in lege ſmali, Cod. de errore Advocatorum, ibi, incontinenti, id eſt, triduo, & l. ſmali. Cod. de judiciis, ibi, illico, id eſt, intra triduum. Et confert doctrina Baldi ibi, & Felin. cap. Veniens. el. 2. de reſcribis, num. 15. ſine Mandatoſi de monitoriis q. 31. num. 8. ubi docent di ei incontinenti probari, quòd intra triduum probatur, ergo ſatis bene explicantur verba S. Concilij Tridentini : quamprimùm poſtea confiteatur Sacerdos, qui urgente neceſſitate, habens copiam Confefſarii, cum ſcientia peccati mortalis celebravit. Quamprimùm poſtea, confiteatur, id eſt, intra triduum.] Ita Candidus. Et, me citato, noſtram ſententiam tenet etiam Trullench de Sacrament. lib. 2. cap. 6. dub. 4. num. 26. & Averſa, ubi ſupra, quibus adde amiffimum Patrem Pellizzarium in Man. Regul. tom. 2. tract. 8. cap. 2. ſect. 1. num. 116. & Eligium Balſæum in Floribus Theolog. mor. verb. Communio Sacer. num. 39.

3. Et hæc ſententiam (ſeculſus aliquibus circumſtantis, de quibus ego, Candidus, & alij non ſumus loquuti, ut ſi forte Sacerdos prima die haberet commoditatem confitendi, non habiturus ſequentibus diebus : quia tunc ſanè tenebitur non differere, ne longiori mora retardetur) approbat etiam Garcias in Summa Theol. mor. tract. 3. diſſic. 5. dub. 2. num. 89. ubi hæc aſſerit. [Pudee ſucceder, que aya obligacion de confeſſarle, dentro de un hora, y puede ſucceder que inſtara la obligacion dentro de

un dia, ni dos : porque ſi acabando de dezir Miſſa ſe ofrecieſſe algun Confefſor, juzgando que no lo tendra el dia ſiguiente, quando aya de celebrar, ni algunos dias, deſpues, claro eſta que eſtara obligado à confeſſarle luego, porque aunque aquella dilacion es pagueña, quanto al tiempo. es emperò grande quanto à la calidad, pues ſeria cauſa de que celebrarle otra vez ſin confeſſarle, però ſi ſabe, que el dia ſiguiente, y de alli à dos dias le tendra à la mano, quando aya de celebrar otra vez, muy prouable es, & ſecurum in praxi, que lo puede deferir vn dia, y dos, porque aquella dilacion no es tan grande, que no puede verificarle aun con ella, la palabra quamprimùm, porque el Concilio habla de la manera que ſe uſa en el derecho, y en el derecho el quamprimùm, ſe eſtiende à eſto, como ſe vee cap. Eos, qui de ſent. excommun. donde ſe manaa, que el, que ſcapò de la muerte, y tiene caſo reſervado, del qual le abſolvio el Confefſor ordinario, ſe preſente al Superior, quamprimùm poſſit, y aunque paſſen tres, ni quatro dias, nadie juzgara que reincide : lo miſmo aſirma Thom. Sanch. lib. 2. in Decal. c. 10. n. 55. del que tiene mandato de los ſeñores Inquiſidores, para que preſente los libros prohibidos al Tribunal, que aunque paſſaſſen dos dias, no por eſto traſpaſſa el precepto, ni incurte en las cenſuras.] Hucusque Garcias.

4. Nota verò, quòd Sanchius in Selectis, diſp. 32. n. 14. putat, illa verba Concilij, Quamprimùm poſtea confiteatur, eſſe intelligenda, quamprimùm id eſt, illico, finita Miſſa, Sacerdotem alitricum eſſe confiteri. Sed hæc intelligentia videtur nimis ſtricta, & rigoroſa. Nota etiam, quòd Granadus in 3. p. contr. 6. tr. 10. n. 16. ex Sanch. & aliis viris doctis, docet, non peccare mortaliter eum, qui ad craſtinam diem differret Confessionem, eo quòd craſtina die ſit celebraturus, & tunc certò habiturus copiam Confefſaris. Quare, licet hodie confiteri poſſit, non peccat lethaliter omittendo; quòd ego certiffimum puto. Vide etiam circa præſentem quaſtionem Leandrum de Sacrament. tom. 2. tr. 6. diſp. 7. q. 53. ubi me defendit ab impugnatione Cardinalis de Lugo, & contra ipſum probat, me rectè citaffe aliquos Doctores, quòd immeritò ipſe negabat.

RESOL. CLXXII.

An Sacerdos exiſtens in peccato mortali, ſi voluntariè non confeſſus celebret, teneatur quamprimùm confiteri ?

Ex quo inferitur, quòd Sacerdos, qui ſui peccati vincibiliter oblitus celebrat, non præmiſſa confeſſione, non tenetur præcepto Concilij de confeſſione quamprimùm. Et notatur aliquos eximere ab hoc præcepto Sacerdotem, qui ante Miſſam legitime confeſſus, tamen per oblivionem præmiſit aliquòd peccatum, cuius ſubinde recordatur ante Miſſam, non habens amplius copiam Confefſarii.

Item, ſi ex juſta cauſa prætermiſit in confeſſione ſcienter aliquòd peccatum, & ſi habens etiam peccata reſervata non potuit de illis directè abſolvi. Ex part. 9. tract. 3. Ref. 26.

§. 1. Affirmativè reſpondet Michael Zanardus, Dominicanus, in Director. Theol. part. 1. de Sacrament. Euchar. cap. 6. ubi ſic ait : [Quarto, debet proponere confiteri : ſi tamen non proponeret confiteri ſubito nata ocaſione, non peccaret : ſufficit enim, quòd proponat confiteri ante omnem aliam Communionem. Sed, quoniam Concilium Tridentinum jubet ſeſſ. 13. c. 7. quòd qui ſic communicavit ſine Confeſſione, debet quamprimùm

confiteri,

Sup. conten- tis in hoc §. lege Refol- nos: prima hujus Ref

Sup. hoc in Refol. ſeq. & in Refol. 1. post ſeq. §. ult. ante me- dium, à verſ. & ideo Sa- cerdos, & infra in Ref. 178. in fine, & in Refol. 182. Brevi- ter in fine

confiteri, idem si non confiteretur quamprimum, faceret contra præceptum Concilij, & idem mortaliter peccaret. Unde sub præcepto tenetur quamprimum confiteri, id est, non immediate, nec eo die, sed non differendo per longum tempus Confessionem: quod sentio obligare Sacerdotes sic communicatos ex oblivione, vel malitia. Ita ille, cui adde Joannem Vviggers in 3. part. de Sacrament. qu. 80. art. 5. dub. 2. mm. 14. sic asserentem: Nobis non probatur sententia multorum, qui docent, si contingat, sacerdotem, qui habet conscientiam peccati mortalis, communicare sine prævia Confessione, non quia deest copia Confessoris, sed, quia sine nota infamia non potest confiteri, puta, quia occurrit illis peccatum in Missa inchoata, aut simili de causa non teneri verbis illis Concilij ad quamprimum confitendum, & multo minus istorum, qui idem dicunt de sacerdote, qui sciens, & volens non confitetur, & cum conscientia peccati mortalis celebravit, etiam si commodè confiteri poterit, quamvis enim Concilium antea dixerit, perpetuè esse servandum, (quod, scilicet, præmittatur Confessio, etiam à Sacerdotibus, quibus ex officio incumbit celebrare, modò non deest illi copia Confessoris; tamen quod subjungit præceptum de faciendi deinde Confessione quamprimum, non restringit illud ad illos Sacerdotes solos, qui ob inopiam Confessoris celebraverint sine sacramentali Confessione prævia; sed simpliciter dicit: *Qui, necessitate urgente, absque prævia Confessione celebraverint, quamprimum confiteantur*, quæ proinde verba censentur merito comprehendere omnes, qui ita, sine Confessione prævia, celebraverint, neque ex eo, quod præcessit, videtur si efficiens sumi argumentum sic restringendi, prout alij restringunt. Hucusque Vviggers. Quod potest probari ex argumento à minori ad majus: quia, si Sacerdos, celebrans ex necessitate sine malitia, absque præmissa Confessione, tenetur quamprimum confiteri: ergo à fortiori tenetur sacerdos, qui sacrificavit ex malitia: quia par non est, ut commodum reportet ex suo delicto.

2. Sed ego puto, his non obstantibus, negativam sententiam tenendam esse: & ita tenet, me citato, Leandrus de Sacram. tom. 2. tract. 7. disp. 7. quest. 51. Stephanus à Sancto Gregorio de Sacram. lib. 3. cap. 26. n. 12. Suar. in 3. part. tom. 3. disp. 66. sect. 7. Mercurius de Sacram. quest. 80. art. 4. dub. 30. Granado in 3. part. contr. 6. tr. 10. disp. 7. n. 15. Arayo in 3. part. 9. 80. art. 4. n. 29. Filiucius tom. 1. tract. 4. cap. 8. n. 222. & 223. Nugnus de Sacram. tom. 2. 9. 80. art. 4. diff. 4. concl. 3. & alij communiter. Probatur: quoniam nullum est tale præceptum, nisi impositum à Tridentino: sed in illo tantum fit mentio de sacerdote celebrante sine Confessione urgente necessitate: ergo in aliis casibus non est talis obligatio, sive pro laico, sive pro sacerdote. Patet consequentia: quoniam præcepta penaliter non sunt extendenda magis, quam sonant: ergo.

3. Ad argumentum contrariæ sententiæ respondeo, quod in lege positiva non valet argumentum à minori ad majus: tum, quia non obligat, nisi quatenus in ea exprimitur: sed in Concilio Tridentino non exprimitur, sacerdotem ex malitia celebrantem sine Confessione teneri quamprimum confiteri. Tum, quia Concilium facile sibi potuit persuadere, sacerdotem, ex malitia celebrantem, non statim expiaturum sua peccata per Confessionem, cum temerè ausus sit grave sacrilegium ex malitia perpetrare in Eucharistiæ Sacramento suscipiendo: ergo, cum non exprimat sacerdotem ex malitia celebrantem, talis vi præcepti Concilij Tridentini non obstringitur post celebrationem quamprimum confiteri.

4. Ex his inferitur à fortiori cum Castro Palao tom.

4. tr. 21. disp. unica. punct. 6. 1. 2. n. 9. quod sacerdos, qui sui peccati invincibiliter oblitus celebrat non præmissa Confessione, non tenetur præcepto Concilij de confitendo quamprimum.

5. Nota, aliquos eximere ab hoc præcepto sacerdotem, qui ante Missam legitimè confessus, tamen per oblivionem prætermisit aliquod peccatum, cuius etiam post tubinde recordatur ante Missam, non habes amplius & pro copia Confessorij. Item, si ex justa causa in Confessione prætermisit scienter aliquod peccatum: & si habens etiam peccata reservata, non potuit de illis directe absolvi, quamvis illa quoque Confessario exposuerit. In his enim casibus sacerdos non celebrat absque prævia Confessione: siquidem verè illam præmittit. Sed, secundum aliquos dici debet, sacerdotem, qui sic celebravit, adstringi hoc præcepto quamprimum postea confitendi; quia jure ordinario prærequiritur Confessio omnium mortalium peccatorum: si ergo quis ex oblivione, aut justa causa prætermisit aliqua in Confessione, vel ob reservationem non potuit directe de aliquibus absolvi, & ex necessitate celebravit eorum conficiis, debet adhuc quamprimum postea ea confiteri, & abolitionem querere: quia Decretum & intentum Concilij est de omnibus, & singulis peccatis, quorum sacerdos conficiis erat. Vide Lugum disp. 14. sect. 7. & de hoc ego alibi.

RESOL. CLXXXIII.

An Sacerdos, qui ex malitia, & culpabiliter celebrat absque confessione, teneatur præcepto Concilij Tridentini sect. 13. cap. 7. quamprimum confiteri? Et an idem dicendum sit de illo, qui non præmissa confessione celebrat, & inter celebrandum meminit ante Communionem se esse in statu peccati mortalis? Ex part. 10. tr. 16. & Milc. 6. Ref. 78.

§. 1. **N**egativè respondet Cardinalis Lugo de Sacra. Euchar. disp. 14. sect. 7. n. 150. quia Concilium aperte loquitur de illo, qui necessitate urgente, celebrat; & quidem in his præceptis positivis non debemus arguere ab uno ad alium calum: præsertim cum sit major ratio in presenti; tum quia hoc præceptum ordinatur ad iniiciendum metum iis, qui prætextu necessitatis celebrandi differre possunt diu Confessionem; posito autem hoc novo præcepto, diligentius quarent Confessarium: illis autem, qui ex malitia id faciunt, non erat necesse iniicere talem metum, cum jam sciant, se obligari sub peccato ad præmittendam Confessionem; tum etiam, quia præceptum hoc in ordine ad illos, non esset utile, sed occasio certa novi peccati absque ulla spe fructus. Quomodo enim sperabitur confessurus statim post Missam propter hoc novum præceptum Ecclesiæ, quo, contempto præcepto Divino, celebrat nunc absque confessione: Ita Lugo. Sed adversus illum novissimè insurgit Martinon in Theolog. Schol. tom. 5. disputat. 49. sect. 8. mon. 87. putat enim, Sacerdotem sic celebrantem à fortiori contineri sub præcepto Concilij, eo quod Concilium Tridentinum ait: Si necessitate urgente, &c. putat non esse dictum, ut excluderet calum extra necessitatem: sed ut disertè exprimeret illum, de quo magis dubitari poterat, & in quo necessitas videri poterat excusare. Nec obest, quod præceptum hoc non aded prodest malitiosis. Neque enim propterea non debent urgeri præceptis, & oneribus, ut respiciant. Hæc Martinon, qui poterat in favorem suæ sententiæ adducere etiam Sylvium in 3. part. quest. 80. art. 4. dub. 2. Verum